

1171 הונצחה בפיוטים ובכרוניקות. הפוסק הידוע הרב שבתי הכהן, הש"ך (1621-1662), חיבר מגילה בשם "מגילת עֶפֶה" (ראה זכריה ה': א'-ב') וכן קינות על גזרות ת"ח ות"ט והן נדפסו באמשטרדם בשנת 1651. אותן קינות ואחרות נדפסו פעמים רבות ונאמרו במזרח אירופה בכ' סיון במשך שלוש מאות שנה עד השואה.

אכן, כמה מחברים הציעו לכתוב מגילה על מנת להנציח את השואה. בנימין ווסט כתב בשנת 1970: "אנו זקוקים ל'איכה' של השואה, משהו קצר וחזק שיעשה רושם על מאמינים ולא-מאמינים כאחד" (Yad Vashem News 2,) (1970, p. 7).

בשנת תשמ"א, פירסם הרב מאיר אמסעל, רב חרדי וניצול שואה, מאמר ב"המאור" (ל"ג, סיוון-תמוז תשמ"א, עמ' 17) שבו טען:

לכן עכשו שהיא ל"ו שנה אחר האסון הנורא היו צריכים להתאסף ראשי העם, האדמו"רים והרבנים ביחד עם גדולי ראשי ישיבות, לטכס עצה ולקבוע יום תענית ויום אבל, לקונן ולספוד על החורבן הגדול שקרה לעם ישראל ולתקן מגילה כמו מגילת איכה, שתהיה נקראת ביום זה ולמסור זאת לדור דורות עד שיבוא משיח צדקנו וינקום דם אחינו השפוף.*

"מגילת השואה" ממלאת את הצורך המתואר על ידי הרב אמסעל. אבל נשאלת השאלה: למה לחבר מגילה על השואה דווקא עכשו? שלוש תשובות בדבר:

* כל הנ"ל מבוסס על מאמרי בעת לעשות ג' (קיץ תשנ"א), עמ' 37-54.